

چند درصد اقتصاد کشور شفاف شد؟

عضو هیات رییس مجلس شورای اسلامی گفت: در مجلس یازدهم مصوب کردیم که صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی شفاف شود و در همین راستا صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی منتشر شد و با این اتفاق ۲۴ درصد اقتصاد کشور شفاف شد.

به گزارش سایت خبری پرسون، سید محسن دهنوی در نشست اصلاح حکمرانی شرکت‌های دولتی که با حضور اندیشکده‌های برتر کشور در خانه اندیشه‌وزران برگزار شد، گفت: در این مجلس ما در چندین جلسه‌ای که خدمات رهبری رسیدیم بیشترین تاکید و مطالبه ایشان بحث اصلاح ساختار بودجه بود. من به عنوان کسی که نایب رئیس کمیسیون تلفیق در چهار لایحه بودجه بودم این مسئله را تاکید داشتم و دارم که این گونه لایحه بودجه نوشتن دولت هنر نیست چون نگاه بودجه برنامه محور نیست.

وی ادامه داد: بودجه دولت برای سال آینده ۲۵۰۰ همت است که ۲۰۰ همت آن مربوط به حقوق و دستمزد است و نمی‌توان به آن دست زد. ۵۰۰ همت دیگر بودجه عمرانی و مابقی نیز هزینه‌های جاری است. این سند مالی کشور است که قرار است کشور براساس آن اداره شود.

نایب رئیس کمیسیون تلفیق بودجه با بیان این‌که «امروز شرکت‌های دولتی حدود ۶۰ درصد بودجه کشور را در اختیار دارند»، افزود: شرکت دولتی شرکتی است که بیش از ۵۰ درصد سهامش دولتی است. سهامدار شرکت ملی نفت دولت است ما ۳۴۱ شرکت دولتی داریم که از این تعداد ۲۶۴ شرکت اصلی و ۷۷ شرکت فرعی است که نمونه آن شرکت‌های آب و برق، آبفا، بانک‌ها یا صداوسیما، شرکت‌های دولتی است. در این بین، تعدادی تحت عنوان شرکت تحت کنترل دولتی فعالیت می‌کند که دولت سهامدار عمده نیست اما مدیرعامل و اعضا هیات مدیره را دولت تعیین می‌کند و چون سهامدار آن دولت نیست پس امکان نظارت دیوان محاسبات و سایر دستگاه‌های نظارتی بر این شرکت‌ها وجود ندارند. در واقع مجلس و دولت در مورد بودجه این دست از شرکت‌های دولتی بحث نمی‌کنند.

دهنوی بیان کرد: ۱۹۴۱ شرکت دولتی داریم که تحت کنترل دولت هستند ولی در هیچ کدام از اسناد مالی بالا دستی کشور اثری از این‌ها دیده نمی‌شود و بودجه این‌ها در لایحه بودجه نمی‌آید. یکسری شرکت دولتی غیرکنترلی داریم که دولت سهام دارد ولی نمی‌تواند مدیرعامل را تغییر دهد. از این دست شرکت‌ها در وزارت خانه‌های اقتصاد، صمت و تعاون بسیار زیاد است.

نماینده تهران در مجلس شورای اسلامی همچنین گفت: عددها می‌گویند که بزرگ‌ترین بنگاه دار کشور وزیر تعاون است؛ بودجه کل کشور در سال ۱۴۰۲، ۵ هزار همت و بودجه عمومی دولت ۲۳۶۰ همت و بودجه شرکت‌های دولتی ۲۸۰۴ همت است. در واقع ۵۶ درصد بودجه کل کشور بودجه شرکت‌های دولتی است که این ۲ برابر درآمد نفتی کشور است و در این بودجه نه دولت و نه مجلس کاره ای است و به عبارت دیگر همه ما سرکاریم.

وی اضافه کرد: مجالس معمولاً از کنار بودجه شرکت‌های دولتی عبور می‌کنند. ما در مجلس یازدهم مصوب کردیم که صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی شفاف شود در همین راستا امسال صورت‌های مالی شرکت‌های دولتی منتشر شد و با این اتفاق ۲۴ درصد اقتصاد کشور شفاف شد که البته هنوز ۷۶ درصد اقتصاد کشور غیر شفاف است.

وی با اشاره به نیروی انسانی فعال در شرکت‌های دولتی گفت: دولت بزرگ‌تر خارج از دولت همین شرکت‌های دولتی هستند با توجه به بودجه و نیروی انسانی فعال در آنها وجود دارد که نه دولت و نه مجلس نمی‌توانند به آن ورود کنند. در واقع خارج از ضابطه سیاست گذاری صحیح، اینجا حکمرانی می‌شود.

دهنوی بیان کرد: الان شرکت‌های دولتی محل هزینه و عمدتاً زیان ده هستند، از بودجه عمومی ۵/۷ همت برای جبران زیان این شرکت‌ها دادیم. انباشت بدهی شرکت‌های دولتی معادل ۲۳۴ میلیارد دلار است و عمده این مقدار بدهی به شبکه بانکی است. این حجم بدهی را خود دولت در شبکه بانکی بوجود آورده است. با اختلاف بزرگ‌ترین ابربدکار به بانک‌ها خود دولت است که نه رئیس جمهور و نه هیات دولت و نه مجلس در این فرآیند کاره ای نیستند.

وی با بیان این‌که «هیات مدیره شرکت‌های دولتی تبدیل به حیاط خلوت شده است»، گفت: پاداش هیات مدیره این شرکت‌ها ۸۰۰ میلیون تا یک میلیارد تومان است و فیش حقوقی اعضا هیات مدیره هم که عددهای بالاست.

دهنوی با اشاره به شرکت‌های دولتی سودده نظیر فولاد مبارکه و مس، گفت: مجموع سود ۶ شرکت تحت کنترل دولت ۲۴۹۶ همت است که معادل کل بودجه عمرانی کشور است.

وی با انتقاد از برداشت از صندوق توسعه ملی، تاکید کرد: علیرغم دقت رئیس جمهور بر بحث بودجه و عدم برداشت از صندوق توسعه ملی اما سازمان برنامه به نوعی برنامه را تدوین می‌کند که این باعث شده است سهم صندوق توسعه ملی منفی ۲ میلیارد دلار شود و هر سال هرچه سهم صندوق است را برداشت می‌کنیم.

وی با تاکید بر این که «مجلس می تواند چراغ قوه شفافیت را بر کل منابع کشور بیندازد»، گفت: با قانون مجلس ۲۴ درصد بودجه شرکت های دولتی شفاف شده که این می تواند درمجلس آینده به صد درصد برسد.

دهنوی در ادامه با ارائه پیشنهاداتی برای اصلاح روند فعلی، بیان کرد: اساسا گام اول این است که تعریف شرکت دولتی را درست کنیم برخی های این شرکت ها به گونه ای اساسنامه نوشته اند که دیوان محاسبات نمی تواند بر عملکرد آنها نظارت کند. ما در مجلس در حال تدوین طرحی هستیم که تعریف درستی از اساسنامه اینها داشته باشیم.

وی اضافه کرد: اگر قرار است توسعه در کشور اتفاق بیفتد بدون در نظر گرفتن شفافیت بودجه شرکت های دولتی نیست. ما انتظار داریم برنامه توسعه ای کشور با جهت دهی و ریل گذاری منابع این شرکت ها باشد. باید ارتباطی میان عملکرد مدیران شرکت های دولتی و پاداش آنها برقرار شود.

نایب رئیس کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۳، گفت: از دیگر اتفاقاتی که باید بیفتد این است که سود شرکت های تحت کنترل دولت در مسیر رفع نیازهای کشور و توسعه مناطق کمتر توسعه یافته و مبتنی بر سیاست صنعتی و آمایش سرزمینی باشد.

دهنوی در ادامه با اشاره به مصوبه مولدسازی اموال مازاد دولت نیز گفت: طبق مصوبه ای اختیاراتی به هیات مولدسازی دادند که عملکرد این هیات صفر بود. به دولت اجازه دادیم مولد سازی کند اما سراغ هر دستگاهی که می روند می گویند ما اموال مازاد نداریم. خود دولتی ها به عنوان اولین مانع اجرای این قانون بودند چون فکر می کنند اگر اموال مازاد را بدهند حوزه حکمرانی شان کوچک می شود. عدم وجود اراده و تصمیم گیری مشکل اصلی است. دولت و دستگاه های دولتی نمی خواهند ریسک تصمیم گیری ها را بپذیرند.

وی تاکید کرد: دو سه تجربه شکست خورده خصوصی سازی را پررنگ می کنند که این سیاست اصولی نظام و رهبری را زیر سوال ببرند و خصوصی سازی را بزنند. تنها سیاست کلی که برای آن قانون داریم سیاست اصل ۴۴ است. ما می گوئیم گام اول را شفاف ریل گذاری کنیم اگر این گام اول را به درستی برداریم قطعا وزارتخانه ها خودشان اموال مازادشان را واگذار می کنند.

دهنوی همچنین گفت: در بودجه ۱۴۰۳ مصوب کرده ایم که کل درآمدی نفتی به خزانه بیاید تا الان چنین حکمی نداشتیم در صورتی که اصل قانون اساسی است.